

ADVIESRAPPORT

INZAKE DE STARRT-METHODE

Namen en studentnummers: Amber van Weersch (2064953), Danaé Deliége (2064684), Mats Houben (2064962), Maud Schoonbrood (2064933), Rafke ten Wolde (2065022) en Sam Martens (1948261)

Groep:	Q
Opleiding:	HBO-Rechten
Coaches:	Lilian Paulus en Jannine Bruls
Adres:	Ligne 1
Postcode en plaats:	6131 MT Sittard
Inleverdatum:	20 juni 2024

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt ons adviesrapport naar aanleiding van de module de Finale. Gedurende deze periode hebben wij: Amber van Weersch, Danaé Deliége, Mats Houben, Maud Schoonbrood, Rafke ten Wolde en Sam Martens de problemen omtrent de STARRT-Methode onderzocht.

Na vier jaar studeren komt er een einde aan ons tijdperk als student bij Hogeschool Zuyd. Gedurende deze studie hebben wij verschillende HBO-Rechten competenties ontwikkeld. Om te toetsen of deze competenties op niveau waren is er gebruik gemaakt van de STARRT-Methode. Wij als groep hebben de afgelopen vier jaren verschillende malen problemen ervaren door de verantwoording van de STARRT-Methode. In dit adviesrapport zult u lezen wat de STARRT-Methode precies inhoudt, wat onze bevindingen zijn naar aanleiding van het onderzoek en wat onze aanbeveling zijn voor de toekomst. In dit adviesrapport is onder andere gebruik gemaakt van input van docenten, professionals en studenten. Deze input heeft uiteindelijk geleid tot een voorstel voor een nieuwe verantwoording van de competenties.

Voordat u begint met het lezen van ons onderzoek willen wij graag een aantal mensen bedanken. Allereerst willen wij onze coaches Lilian Paulus en Jannine Bruls bedanken voor de goede begeleiding gedurende deze periode. Verder willen wij ook Eric van de Luijtgaarden en Lucas Lieverse bedanken voor hun input en steun gedurende ons onderzoek. Rest ons verder om u veel leesplezier te wensen.

Amber van Weersch, Danaé Deliége, Mats Houben, Maud Schoonbrood, Rafke ten Wolde en Sam Martens

Sittard, 20 juni 2024

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Wat is de STARRT-Methode?	3
Hoofdstuk 2: Wettelijk kader	7
Hoofdstuk 3: Bevindingen uit afgenomen interviews	9
Hoofdstuk 4: Prototype	12
Hoofdstuk 5: Feedback op het prototype	15
Hoofdstuk 6: Aanbevelingen	17
Bijlagen.....	21
Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met docenten	21
Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met professionals.....	28
Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met studenten	30
Eigen mening groepsleden	35

Hoofdstuk 1: Wat is de STARRT-Methode?

De STARRT-Methode is een model dat wordt gebruikt om de competentiebeheersing van studenten te verantwoorden. Studenten moeten doormiddel van dit model een verantwoordingsverslag maken dat bijvoorbeeld gedurende de stages zowel de stagewerkzaamheden als het praktijkgericht juridisch onderzoek verantwoord. Voor de verantwoording doormiddel van de STARRT-Methode zijn er een aantal vragen opgesteld welke de student als leidraad kan gebruiken om de competentiebeheersing te beschrijven en om deze te verantwoorden. Dit document wordt beoordeeld door een (stage)docent.

De huidige STARRT-Methode

Voor de huidige STARRT-Methode zijn er zoals aangegeven vragen opgesteld welke de student als leidraad kan gebruiken. Deze leidraad ziet er als volgt uit:

Situatie: geef een beschrijving van de situatie

- Wat was het probleem/ de vraag vanuit de stage-organisatie welke aanleiding gaf om onderzoek te gaan doen?
- Waarom was dat een probleem/ de vraag?
- Hoe is deze situatie ontstaan? Wat was de aanleiding?
- Wie zijn betrokkenen bij deze situatie?
 - Heb je informatieve gesprekken c.q. interviews gevoerd om de situatie helder te krijgen? Zo ja, met wie?

Taak: geef een beschrijving van jouw taak

- Wie was jouw opdrachtgever?
- Wat hield de opdracht precies in?
- Wat was het doel/ de doelen van de opdracht (praktische relevantie en kennisdoel)?
- Wat ga je uiteindelijk opleveren (het beroepsproduct dus)? En voor wie is dat bedoeld?
- Wat was jouw taak daarbij? En rol/ functie heb je daarbij vervuld?
- Wat was jouw plan (kijk daarbij nog eens terug naar jouw onderzoeksplan en eventueel het stageplan)?
 - Voor welke onderzoeksstrategie heb je gekozen en waarom?
 - Voor welke bronnen heb je gekozen en waarom?
 - Voor welke onderzoeksmethode heb je gekozen en waarom?

Actie: geef een beschrijving van de acties die je genomen hebt

Welke activiteiten heb je vervolgens ontplooid? Beschrijf hierbij vooral hoe je het onderzoek hebt uitgevoerd, tot welke diagnose je bent gekomen en welke beslissingen je hebt genomen:

- Onderzoeken:
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat de gegevens die je hebt verzameld steeds volledig waren?
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat de gegevens die je hebt verzameld voldoende diepgang hadden?
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat steeds duidelijk was waar de gebruikte gegevens vandaan komen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het uitvoeren van het onderzoek/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Diagnosticeren:
 - Hoe heb je geverifieerd of de gevonden informatie juist en actueel was?
 - Hoe heb je de verzamelde gegevens geordend?
 - Hoe heb je de verzamelde gegevens geanalyseerd?
 - Van welke juridische interpretatiemethode(n) heb je daarbij gebruik gemaakt?
 - Hoe heb je getoetst of de gevonden informatie relevant was voor het uitvoeren van de opdracht die je kreeg?
 - Kwam je tot de conclusie dat nader onderzoek wenselijk was? Zo ja, hoe heb je dit aangepakt?
 - Tot welke diagnose ben je uiteindelijk gekomen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het stellen van de diagnose/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Beslissen:
 - Tot welke oplossing ben je gekomen en wat was/ waren daarbij je afwegingen?
 - Hoe heb je daarbij het organisatiebelang, c.q. het medewerkersbelang, c.q. het klantbelang, laten meewegen?
 - In hoeverre heb je daarbij oog gehad voor maatschappelijke en/of ethische aspecten?
 - Hoe heb je gecheckt of hetgeen je besloten hebt ook logisch voortkwam uit de gestelde diagnose?
 - Hoe heb je gecheckt of hetgeen je besloten hebt ook aansluit bij de opdracht die je kreeg?
 - In hoeverre heb je rekening gehouden met de bedoeling van de wetgever en/of geanticipeerd op wetwijzigingen?
 - Hoe heb je geborgd dat de beslissing die je genomen hebt ook transparant is voor alle betrokkenen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het nemen van de beslissing/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Handelen:
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat je handelen aansluit bij de genomen beslissing?
 - Hoe heb je er zorg voor gedragen dat je steeds resultaatgericht te werk ging?
 - Hoe heb je geborgd dat je werk ook juridisch verdedigbaar is?
 - Op welke wijze heb je ervoor zorggedragen dat hetgeen jij doet/ oplevert ook relevant is voor de organisatie?
 - Hoe heb je ervoor zorggedragen dat je taalvaardigheid zowel mondeling als schriftelijk aan de maat was?
 - Op welke wijze heb jij vormgegeven aan het planmatig werken?
 - In hoeverre ben jij je omgevingsbewust?
 - In hoeverre kun jij een dossier aanmaken/ bijhouden/ beheren conform de richtlijnen van de organisatie?
 - Hoe heb je geborgd dat jouw handelen integer is?

Opmerking: indien je in bovenstaande beschrijving ook wil verwijzen naar bewijs uit de stage zelf, doe dat hier dan steeds expliciet. De bewijsstukken voeg je in bijlage 2 en zijn altijd voorzien van een toelichting. Je maakt daarnaast een expliciete koppeling naar de competenties.

Resultaat: geef een beschrijving van het resultaat dat je hebt behaald

Het resultaat is het uiteindelijke beroepsproduct dat je oplevert. Geef aan of je het vereiste resultaat bereikt hebt. Waarom wel/ niet?

- In hoeverre is het product relevant voor de praktijk?
- Hoe heb je dit resultaat gepresenteerd aan de praktijk? Middels een gesprek met je leidinggevende, een presentatie aan collegae, het organiseren van een voorlichtingsbijeenkomst, etc.?
- Hoe waren de reacties van anderen op hetgeen jij hebt opgeleverd?
- Is het product dat je opleverde ook al gebruikt in de praktijk? Wat zijn de eerste ervaringen?

Opmerking: indien je in bovenstaande beschrijving naast het beroepsproduct dat je oplevert wil verwijzen naar bewijs uit de stage zelf, doe dat hier dan steeds expliciet. De bewijsstukken voeg je in bijlage 2 en zijn altijd voorzien van een toelichting. Je maakt daarnaast een expliciete koppeling naar de competenties.

Reflectie: reflecteer op je handelen

- In hoeverre heb je de gestelde doel(en) behaald? En zo niet, waarom niet?
- Heb je het plan dat je oorspronkelijk voor ogen had kunnen volgen? Zo nee, waarom niet?
- In hoeverre heb je de vraagstelling kunnen beantwoorden? Zo nee, waarom niet?
- Hoe resultaatgericht heb je gewerkt?
- In hoeverre kun je conform de eisen van de organisatie een dossier aanleggen/ bijhouden?
- In hoeverre beheers jij zowel mondeling als schriftelijk de Nederlandse taal?
- Wat ging je goed af tijdens het maken van het beroepsproduct en het uitvoeren van de stage?
- Betrek hierbij de feedback die je gedurende het hele proces hebt ontvangen.
- Welke moeilijkheden ben je tegengekomen bij het maken van het beroepsproduct/ tijdens de stage? Hoe ben je daarmee omgegaan? Betrek hierbij de feedback die je gedurende het hele proces hebt ontvangen.
- Wat zijn jouw belangrijkste leerpunten geweest? Betrek hierbij de feedback die je gedurende het hele proces hebt ontvangen.

Transfer

- Wat zou je – op basis van voorgaande reflectie - in een nieuwe overeenkomstige situatie anders/ beter doen?
- Waarom zou je dat anders/ beter doen? En hoe?
- Heeft zich een dergelijk nieuwe situatie al voorgedaan? En zo ja, hoe heb je die verbetering dan gedemonstreerd?¹

Knelpunten en aanleiding tot verandering

Gedurende de opleiding hebben wij als studenten diverse knelpunten ervaren. Mede door het college van Boukje Keizer waarin zij uitleg gaf over rek in de regels hebben wij besloten dit onderwerp verder te onderzoeken en wellicht te verbeteren voor toekomstige studenten. Uit het Tijdschrift Open Journals, blijkt dat studenten de begeleiding bij het leren reflecteren missen.² Tevens hebben wij gemerkt de STARRT-Methode als langdradig wordt ervaren en er sprake is van veel herhaling. Ook mist er voor studenten een voorbeeld of vormvereisten en lijken de normen van docenten erg uiteen te liggen.

¹ Heuts, rev. Schallenberg-Jongen en Hocks, Modulehandboek stage leerjaar 4, 2021-2022.

² Mittendorff en Pullen, in: *openjournals.nl (Tijdschrift voor Hoger Onderwijs)*, Reflectie binnen technische hbo-opleidingen: Ervaringen en behoeften van studenten en docenten, pagina 337.

Uit informele gesprekken met docenten is door de jaren heen ook gebleken dat de STARRT-Methode veel nakijkwerk oplevert, wat niet leidt tot een diepgaande reflectie. Ook merken docenten dat de studenten het verantwoordingsverslag enkel als schoolinvulling gebruiken. Door studenten wordt er niet kritisch naar hun eigen handelen gekeken.

Hoofdstuk 2: Wettelijk kader

Voordat wij aan de slag zijn gegaan met de interviews hebben wij diverse wet- en regelgeving onderzocht. De belangrijkste wet- en regelgeving waren de Onderwijs- en Examenregeling (OER), het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel (LOO) en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

De Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Allereerst is de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding HBO-Rechten van Hogeschool Zuyd onderzocht, verder te noemen de OER.

In artikel 2.2 van de OER wordt verwezen naar het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel waar later op in wordt gegaan. In artikel 4.7.3 van de OER worden verschillende tentamenvormen genoemd. In dit artikel staan verder geen vereisten voor de STARRT-Methode. Artikel 6.1 geeft de studentenbegeleiding per leerjaar weer. In dit artikel staat wel dat je je competenties moet verantwoorden maar niet op welke manier dit moet gebeuren. Verder staat in de OER dat de competenties binnen gestuurd onderwijs centraal staan.

In de OER is dus geen specifieke regelgeving met betrekking tot de STARRT-Methode opgenomen of vastgelegd. Dit kan voor elke opleiding en onderwijsinstelling verschillend worden vormgegeven. Hier zijn andere (landelijke) normen voor vastgesteld welke later in dit onderzoek worden behandeld.

Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel (LOO)

Zoals hierboven al genoemd wordt in artikel 2.2. van de OER verwezen naar de LOO. In de LOO staan verschillende regels welke betrekking hebben op de opleiding HBO-Rechten. Zoals in de LOO beschreven staat is mevrouw Cortel onderdeel van de werkgroep actualisering Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten. Dit betekent dus dat zij zich bezig heeft gehouden met de ontwikkeling van onderwijs over het aantonen van de competenties.

Maar wat staat er nou precies in het LOO?

Op pagina 8 van de LOO is de nieuwe competentieset weergegeven, hierin staat ook vermeld dat door deze wijzigingen de landelijke competentieset van 2025 aansluit bij de actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

In hoofdstuk 3 paragraaf 1 van het LOO staat het opleidingsprofiel weergegeven met een specificering van de competenties. De competenties die hier worden genoemd zijn: analyseren, adviseren, belangen behartigen, beslissen en organiseren. Deze sluiten niet volledig aan bij de STARRT-Methode. Verder wordt er ook niet uitgelegd hoe deze competenties moeten worden getoetst.

Tevens is in hoofdstuk 3, meer specifiek 3.2 het eindniveau een afgestuurde van de opleiding HBO-Rechten weergegeven. Dit is vastgesteld doormiddel van internationale eisen en een HBO-bachelor standaard. Deze houdt in: gedegen theoretische basis, onderzoekend vermogen, voldoende professioneel vakmanschap, beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie. Een

voorbeeld van een van de internationale eisen is uitgewerkt in bijlage 6 van de LOO. Dit is het Europass Diplomasupplement, een standaard beschrijving van de inhoud en het verloop van studie op HBO- of universitair niveau. Dit supplement geeft inzicht in het niveau, de aard en inhoud van je afgeronde opleiding. Dit is een aanvulling op je originele diploma.³

In paragraaf 2 van hoofdstuk 3 staat beschreven welk eindniveau een afgestudeerde van de opleiding HBO-Rechten moet beheersen. Dit eindniveau is vastgesteld doormiddel van internationale eisen en door een HBO-Rechten standaard. Dit houdt specifiek in: gedegen theoretische basis, onderzoekend vermogen, voldoende professioneel vakmanschap, beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie.

Ten slotte bijlage 1 en bijlage 3 van het LOO. In bijlage 1 staat dat de soorten competenties reeds zijn veranderd ten opzichte van 2012. In bijlage 3 staan de (inter)nationale niveaustandaarden. Hoe deze niveaustandaarden, ofwel HBO-Rechten competenties moeten worden getoetst staat niet beschreven en is dus vormvrij.

Uit de LOO blijkt dus dat een afgestuurde HBO-Jurist aan verschillende competenties en eisen moet voldoen. Echter is in dit profiel niet weergegeven hoe deze competenties moeten worden getoetst of verantwoord.

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Voor de opleiding hbo-opleidingen is er ook landelijke regelgeving van toepassing. In artikel 7.13 zijn de regels met betrekking tot de OER weergegeven. Iedere hbo-opleiding dient zich aan deze regels te houden bij het opstellen van de OER. Maar zoals eerder vermeld zijn er geen vereisten voor de STARRT-Methode genoemd in de OER.

In artikel 7.14 is de beoordeling van de OER weergegeven. Hierin staat dat er regelmatig een beoordeling van de OER moet plaatsvinden door het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur Hogeschool Zuyd moet de OER dus regelmatig beoordelen.

Ook in deze wet geen regelgeving vastgelegd met betrekking tot de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode.

Deelconclusie

Al met al kan dus gesteld worden dat er geen wettelijke grondslag rust voor de STARRT-Methode maar dat er wel competenties getoetst moet worden om te controleren over de student aan het vereiste niveau vanuit de opleiding voldoet. Hoe deze competenties worden getoetst is geheel vormvrij en mag de opleiding dus zelf bepalen. Bij Hogeschool Zuyd is gekozen voor de STARRT-Methode waarin de competenties: onderzoeken, diagnosticeren, beslissen en handelen centraal staan.

³ 'Europass Diplomasupplement', europass.nl.

Hoofdstuk 3: Bevindingen uit afgenomen interviews

Om een helder beeld te krijgen van de meningen en constatering over de STARRT-Methode van HBO- Rechten studenten zijn er een aantal interviews afgenomen. Deze interviews zijn gevoerd met docenten van Hogeschool Zuyd van de opleiding HBO-Rechten, professionals uit het juridisch werkveld en vierdejaars studenten aan de opleiding HBO-Rechten. Deze gespreksverslagen van deze interviews kunt u in de bijlagen vinden en zijn geanonimiseerd.

Interviews met docenten

In het totaal hebben wij zes docenten geïnterviewd. Hierbij hebben wij de volgende vragen gesteld: Wat vindt u van de STARRT-Methode? Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode? Ziet u alternatieven voor de STARRT-Methode. Waarom wordt de STARTT-Methode door Hogeschool Zuyd gehanteerd? Tegen welke punten loopt u aan tijdens het controleren van de STARTT-Methode? En indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag willen zien?

Conclusie naar aanleiding van de interviews met docenten

Over het algemeen vinden alle geïnterviewde docenten dat de STARRT-Methode een bruikbaar en passend middel is om de competenties te verantwoorden. Wel hebben docenten een aantal op- en aanmerkingen over de huidige wijze van toetsing. Hieronder enkele citaten uit de afgenomen interviews:

“De STARRT-Methode wordt soms door studenten gezien als invuloefening”

“Kleine aanpassingen in de huidige STARRT-Methode kunnen nuttig zijn, zoals het verduidelijken van de verschillende competenties.”

“Het is nuttig om per situatie een STARRT-model te ontwikkelen en studenten aan te moedigen hun onderzoeksverantwoording in een herkenbare en gestructureerde vorm te presenteren.”

“Het is op papier soms niet duidelijk of de student de competenties wel heeft aangetoond. Het is om die reden daarom ook te overwegen om een mondeling gesprek ter aanvulling kan dienen.”

“Een kortere methode met een bijbehorend gesprek zou voorkeur hebben, zeker met het oog op de toekomst met AI.”

“Bij het controleren van de STARRT-Methode loop ik ertegenaan dat als degene die de STARRT-Methode heeft ingevuld niet zorgvuldig is geweest en de lezer niet meeneemt in zijn of haar gedachtegang dat dan de methode niet effectief is.”

“Bij het controleren van de uitwerkingen merkt ik op dat studenten vaak te summiere beschrijvingen geven bij de Actie of dat de verschillende stappen niet goed op elkaar aansluiten. Dit zou verduidelijkt kunnen worden.”

Interviews met professionals

In het totaal hebben wij drie professionals geïnterviewd. Dit zijn begeleiders vanuit de praktijk, gedurende een van de verplichte stages. Tijdens dit interview hebben wij de volgende vragen gesteld: Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode? Hoe denkt u dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst? Welke competenties of vaardigheden vindt u belangrijk voor een HBO-jurist? Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag willen zien?

Conclusie naar aanleiding van de interviews met professionals

Eén van de drie professionals vindt de STARRT-Methode over het algemeen een zeer effectieve manier voor verantwoording. De andere professionals uitten enige kritiek op de huidige wijze van verantwoording. Hieronder enkele citaten uit de afgenomen interviews:

“Een student kan namelijk juridisch inhoudelijk heel sterk zijn echter als hij of zij dit communicatief niet goed kan overbrengen is dit een grote valkuil.”

“De STARRT-Methode is in de praktijk vaak omslachtig. De STARRT-Methode geeft een te theoretische benadering van problemen die soms ook praktisch en doelgericht moeten worden opgelost.”

“De STARRT-Methode is een goede manier om een juridisch vraagstuk te analyseren en tot een goede oplossing te komen. Een minpunt is dat de STARRT-Methode langdradig is.”

“De toetsing zou verbeterd kunnen worden als het wat persoonlijker en concreter gemaakt zou worden. Meer aandacht voor persoonlijke leerdoelen uit je stageplan en hoe je hieraan gewerkt hebt. De vorm van toetsing kan doelgerichter!”

Interviews met studenten

In het totaal hebben wij acht studenten geïnterviewd. Dit zijn allemaal vierdejaars studenten van de opleiding HBO-Rechten. Tijdens dit interview hebben wij de volgende vragen gesteld: Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode? Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst? Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist? Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?

Conclusie naar aanleiding van de interviews met studenten

De meeste studenten uitten veel kritiek op de STARRT-Methode. Ze zijn het ermee eens dat de competenties op een manier moeten worden verantwoord maar ervaren diverse knelpunten bij het verantwoorden doormiddel van de STARRT-Methode. De knelpunten zien vooral op de langdradigheid en tijdrovende STARRT-Methode. Wij kunnen concluderen dat veel studenten potentie zien in het afleggen van een mondeling assessment. Hieronder enkele citaten uit de afgenomen interviews:

“Het maken van het verantwoordingsverslag aan de hand van de STARRT-Methode duurt lang en weegt het zwaar mee in de beoordeling.”

“De S(ituatie) en T(aak) en R(eflectie) en T(ransfer) kunnen beter worden samengevoegd en korter worden beschreven. Het is echter van belang om de vier HBO-Rechten competenties aan te houden en op deze competenties te blijven reflecteren. Een mondelinge verantwoording naast een reflectieverslag zou al een stap in de juiste richting zijn.”

“Tijdens het maken van de STARRT-Methode vul je telkens hetzelfde in, waardoor het een heel (onnodig) lang verslag wordt. Ook ben je hier veel tijd aan kwijt en is in de praktijk opgemerkt dat praktijkbegeleiders het niet goed begrijpen waarom we dit moeten doen. Dit verslag mondeling toe lichten zou al een oplossing zijn.”

“Over het algemeen is het een prima methode waarmee de HBO-Rechten competenties aangetoond kunnen worden. Echter soms is het wel veel schrijfwerk en altijd dezelfde opdracht.”

“Een mondeling gesprek lijkt effectiever en fijner voor studenten en voor docenten.”

“Tijdens het verantwoorden van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode lijken de competenties zo erg op elkaar en lopen deze door elkaar heen.”

“Het is zonde van de tijd om zoveel moeite te steken in je verantwoording welke steeds op dezelfde manier ingevuld dient te worden.”

Hoofdstuk 4: Prototype

Naar aanleiding van bovengenoemde interviews is gebleken dat er veel goed gaat bij de toetsing doormiddel van de STARRT-Methode. Echter er blijkt ook nog ruimte voor verandering en verbetering. Deze verandering en verbetering kan op verschillende manieren worden geïmplementeerd. Allereerst is er de optie om de STARRT-Methode in kleinere modules die specifiek gericht zijn op verschillende competenties op te delen. Dit vermindert herhaling en maakt de verantwoording gericht. Een andere optie is een gestandaardiseerd format en voorbeelden ontwikkelen om een beeld te geven van goede verantwoording. Tevens kunnen er trainingen en begeleiding worden aangeboden aan studenten en docenten om hen vertrouwd te maken met de STARRT-Methode. Tenslotte kan de huidige STARRT-Methode worden verkort en kan er een mondeling assessments plaatsvinden.

Na onderling overleg hebben wij besloten het format van de huidige STARRT-Methode aan te passen en een adviesrapport te verstrekken. Daarom willen wij het volgende adviseren en is dit ons prototype.

Een verkorte STARRT-Methode

Allereerst is ons voorstel om de huidige STARRT-Methode in te korten en een aantal vragen weg te laten. Deze zou er dan als volgt uitzien:

Situatie: geef een beschrijving van de situatie

- Wat was het probleem/ de vraag vanuit de stage-organisatie welke aanleiding gaf om onderzoek te gaan doen?
 - Heb je informatieve gesprekken c.q. interviews gevoerd om de situatie helder te krijgen? Zo ja, met wie?

Taak: geef een beschrijving van jouw taak

- Wat hield de opdracht precies in?
- Wat was jouw plan (kijk daarbij nog eens terug naar jouw onderzoeksplan en eventueel het stageplan)?
 - Voor welke onderzoeksstrategie heb je gekozen en waarom?
 - Voor welke bronnen heb je gekozen en waarom?
 - Voor welke onderzoeksmethode heb je gekozen en waarom?

Actie: geef een beschrijving van de acties die je genomen hebt

Welke activiteiten heb je vervolgens ontplooid? Beschrijf hierbij vooral hoe je het onderzoek hebt uitgevoerd, tot welke diagnose je bent gekomen en welke beslissingen je hebt genomen:

- Onderzoeken:
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat de gegevens die je hebt verzameld steeds volledig waren?
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat de gegevens die je hebt verzameld voldoende diepgang hadden?
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat steeds duidelijk was waar de gebruikte gegevens vandaan komen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het uitvoeren van het onderzoek/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Diagnosticeren:
 - Hoe heb je geverifieerd of de gevonden informatie juist en actueel was?
 - Hoe heb je de verzamelde gegevens geordend?
 - Hoe heb je de verzamelde gegevens geanalyseerd?
 - Van welke juridische interpretatiemethode(n) heb je daarbij gebruik gemaakt?
 - Hoe heb je getoetst of de gevonden informatie relevant was voor het uitvoeren van de opdracht die je kreeg?
 - Kwam je tot de conclusie dat nader onderzoek wenselijk was? Zo ja, hoe heb je dit aangepakt?
 - Tot welke diagnose ben je uiteindelijk gekomen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het stellen van de diagnose/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Beslissen:
 - Tot welke oplossing ben je gekomen en wat was/ waren daarbij je afwegingen?
 - Hoe heb je daarbij het organisatiebelang, c.q. het medewerkersbelang, c.q. het klantbelang, laten meewegen?
 - In hoeverre heb je daarbij oog gehad voor maatschappelijke en/of ethische aspecten?
 - Hoe heb je gecheckt of hetgeen je besloten hebt ook logisch voortkwam uit de gestelde diagnose?
 - Hoe heb je gecheckt of hetgeen je besloten hebt ook aansluit bij de opdracht die je kreeg?
 - In hoeverre heb je rekening gehouden met de bedoeling van de wetgever en/of geanticipeerd op wetswijzigingen?
 - Hoe heb je geborgd dat de beslissing die je genomen hebt ook transparant is voor alle betrokkenen?
 - Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het nemen van de beslissing/ van wie heb je waarvoor hulp gehad?

- Handelen:
 - Hoe heb je ervoor gezorgd dat je handelen aansluit bij de genomen beslissing?
 - Hoe heb je er zorg voor gedragen dat je steeds resultaatgericht te werk ging?
 - Hoe heb je geborgd dat je werk ook juridisch verdedigbaar is?
 - Op welke wijze heb je ervoor zorggedragen dat hetgeen jij doet/ oplevert ook relevant is voor de organisatie?
 - Hoe heb je ervoor zorggedragen dat je taalvaardigheid zowel mondeling als schriftelijk aan de maat was?
 - Op welke wijze heb jij vormgegeven aan het planmatig werken?
 - In hoeverre ben jij je omgevingsbewust?
 - In hoeverre kun jij een dossier aanmaken/ bijhouden/ beheren conform de richtlijnen van de organisatie?
 - Hoe heb je geborgd dat jouw handelen integer is?

Resultaat: geef een beschrijving van het resultaat dat je hebt behaald

Het resultaat is het uiteindelijke beroepsproduct dat je oplevert. Geef aan of je het vereiste resultaat bereikt hebt. Waarom wel/ niet?

- In hoeverre is het product relevant voor de praktijk?

Reflectie: reflecteer op je handelen

- Heb je het plan dat je oorspronkelijk voor ogen had kunnen volgen? Zo nee, waarom niet?
- In hoeverre heb je de vraagstelling kunnen beantwoorden? Zo nee, waarom niet?
- Welke moeilijkheden ben je tegengekomen bij het maken van het beroepsproduct/ tijdens de stage? Hoe ben je daarmee omgegaan? Betrek hierbij de feedback die je gedurende het hele proces hebt ontvangen.
- Wat zijn jouw belangrijkste leerpunten geweest? Betrek hierbij de feedback die je gedurende het hele proces hebt ontvangen.

Transfer

- Wat zou je – op basis van voorgaande reflectie - in een nieuwe overeenkomstige situatie anders/ beter doen?
- Waarom zou je dat anders/ beter doen? En hoe?
- Heeft zich een dergelijk nieuwe situatie al voorgedaan? En zo ja, hoe heb je die verbetering dan gedemonstreerd?

Doormiddel van het voeren van de verschillende gesprekken en een kritische blik te werpen op wat er precies gevraagd wordt, zijn er diverse vragen weggelaten waardoor de verantwoording van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode een stuk korter zou kunnen. Deze verandering zou de verantwoording aan de hand van de STARRT-Methode een stuk gebruikersvriendelijk kunnen maken. We hebben besloten om bij de A(ctie) niets te veranderen. Het aantonen dat de HBO-Rechten competenties: onderzoeken, diagnosticeren, beslissen en handelen zijn de basis van een HBO-jurist. Deze zullen dan ook goed moeten worden verantwoord.

Vormvereisten voor de STARRT-Methode

Tevens blijkt dat er veel verschillen zijn in de lengte van de STARTT-verantwoordingsverslagen. Daarom stellen wij voor om bovenstaande vragen te beantwoorden is een verslag van maximaal 7 pagina's.

Een mondeling assessment

Omdat bovenstaande misschien te weinig inhoudelijk weergeeft wat student heeft gedaan willen wij een mondeling assessment toevoegen. In dit assessment kan de student zijn of haar mondelinge vaardigheden bewijzen en zijn of haar schriftelijke vaardigheden verdedigen. Tevens geeft dit de mogelijkheid voor docenten om onduidelijkheden na te vragen. Ten slotte heeft het als voordeel dat studenten minder lang bezig zijn met het verantwoorden van de competenties in de vorm van een verslag.

Hoofdstuk 5: Feedback op het prototype

Het prototype dat is weergegeven in hoofdstuk vier is teruggekoppeld aan onze doelgroep. Op ons prototype hebben wij van zowel docenten, professionals als studenten feedback ontvangen. Deze zal in dit hoofdstuk worden behandeld en zal leiden tot de aanbeveling in hoofdstuk 6. Hieronder enkele citaten uit de feedback:

Feedback op ons prototype van docenten

“Het aantal pagina’s (7) lijkt mij te weinig. Omdat we competenties toetsen en niet puur het beroepsproduct en de toelichting daarop, is het van belang om niet alleen het onderzoek te verantwoorden, maar ook de stagewerkzaamheden. De punten die jullie noemen voor de STARRT beslaan al 2,5 pagina, wat inhoudt dat er ruimte is voor ongeveer 2 zinnen per punt. Dat lijkt mij te weinig.”

“Organisatorisch lijkt het mij lastig zo niet onmogelijk om een mondelinge verdediging te organiseren, omdat er 2 examinatoren zijn en alles binnen de nakijktermijn van 15 werkdagen moet plaatsvinden in een periode dat er ook al veel andere assessments en toetsen zijn.”

“Ik vind het inkorten tot 7 pagina’s aantrekkelijk. Dat mogen er ook 5 of 10 zijn, maar waar het om gaat is dat we moeten zorgen dat niet meer pagina’s gevuld worden dan nodig is.”

“Ik denk inderdaad wel dat alle letters, met uitzondering van de A, korter kunnen worden beantwoord dan momenteel vaak het geval is. Vraag is dan of je die vragen überhaupt echt nodig hebt of dat je zou kunnen volstaan met het aangeven van bepaalde onderwerpen die horen bij elke letter.”

“7 pagina’s lijkt mij krap maar dat hebben we tijdens ons gesprek al besproken.”

“Of je een maximum moet stellen weet ik niet, maar wel dat het kort en bondig moet, dat ze er dus een paar keer naar moeten kijken en dan kan een maximum helpen. De vraag is hoe je zeg daar bereikt.”

“Kijk bij het herzien van de STARRT-Methode goed naar het beoordelingsformulier.”

“Een mondeling assessment zou m.i. zeker een nog vollediger beeld kunnen geven van de competenties (en natuurlijk van het beroepsproduct en het bijbehorende onderzoek).”

Feedback op ons prototype van professionals

“Door een mondeling assessment in te voeren naast de verkorte STARRT-Methode welke beter te behappen is voor docenten, studenten en stagebegeleiders worden zowel de schriftelijke als mondelinge vaardigheden aangetoond.”

“Hierbij wat schriftelijke aanpassingen, verder vind ik dit een goede stap in de richting voor een betere verantwoording.”

“Door een mondeling assessment in combinatie met de verkorte STARRT-Methode wordt het persoonlijker en meer studentgericht.”

Feedback op ons prototype van studenten

“Veel overzichtelijker en zonder het echt inhoudelijke stuk weg te laten. Ik denk dat op deze manier minder in herhaling wordt getreden en dat er juist daar waar het nodig veel meer inhoud gaat krijgen. De onderbouwing zal zo veel sterker zijn.”

“Heel erg goed!”

“Ik vind het goed dat jullie een aantal vragen eruit hebben gehaald. Dit maakt het inderdaad meer gebruiksvriendelijk. Het maximumaantal pagina's vind ik ook een goede oplossing, zodat niet een student veel meer heeft dan de ander en hierop afgewezen kan worden.”

“Ik zou ‘actiever’ schrijven. Dat leest makkelijker weg.”

Hoofdstuk 6: Aanbevelingen

Naar aanleiding van de interviews, het prototype en de ontvangen feedback vindt u in dit hoofdstuk onze aanbeveling voor een nieuwe verkorte versie van de STARRT-Methode. Aan de hand van de gegeven feedback in hoofdstuk vijf hebben wij een en ander aangepast en komen wij tot de volgende aanbeveling.

Een verkorte STARRT-Methode

Allereerst is ons voorstel om de huidige STARRT-Methode in te korten en een aantal vragen weg te laten. Deze zou er dan als volgt uitzien:

Situatie: geef een beschrijving van de situatie

- Wat was het juridisch (praktijk)probleem/ de vraag vanuit de stage-organisatie welke aanleiding gaf om onderzoek te gaan doen?
 - Wat heb je gedaan om de situatie helder te krijgen? Denk hierbij bijvoorbeeld aan het voeren van informatieve gesprekken c.q. interviews. Indien dit het geval is met wie?

Taak: geef een beschrijving van jouw taak

- Wat hielden de opdrachten precies in? Geef een taakomschrijving.
- Wat was jouw plan (kijk daarbij nog eens terug naar jouw onderzoeksplan en eventueel het stageplan)?
 - Voor welke onderzoeksstrategie heb je gekozen en waarom?
 - Voor welke bronnen heb je gekozen en waarom? Hoe heb je ervoor gezorgd dat deze betrouwbaar en navolgbaar zijn?
 - Voor welke onderzoeksmethode heb je gekozen en waarom?

Actie: geef een beschrijving van de acties die je genomen hebt

Welke activiteiten heb je vervolgens ontplooid? Beschrijf hierbij vooral hoe je het onderzoek hebt uitgevoerd, tot welke diagnose je bent gekomen en welke beslissingen je hebt genomen. Reflecteer hierbij aan de hand van de vier HBO-Rechten competenties:

Onderzoeken

- Hoe heb je ervoor gezorgd dat de gegevens die je hebt verzameld steeds volledig waren, voldoende diepgang hadden, controleerbaar en betrouwbaar waren?

Diagnosticeren

- Geef weer wat je met de gevonden gegevens hebt gedaan, gebruik hierbij je analyse en de methoden. Hoe ben je tot je centrale vraag en deelvragen gekomen?
- Hoe heb je getoetst of de gevonden juridische bronnen relevant waren voor het uitvoeren van de opdracht die je kreeg? Vernoem hierbij ook hoe je aandacht hebt besteed aan het onderscheiden van de hoofd- en bijzaken.
- Kwam je tot de conclusie dat nader onderzoek wenselijk was? Indien ja, welk nader onderzoek heb je verricht.
- Tot welke diagnose ben je uiteindelijk gekomen?

Beslissen

- Tot welke oplossing ben je gekomen en wat was/ waren daarbij je afwegingen?
- Hoe heb je daarbij het organisatiebelang, c.q. het medewerkersbelang, c.q. het klantbelang, laten meewegen?
- In hoeverre heb je daarbij oog gehad voor maatschappelijke en/of ethische aspecten?
- Leg uit dat je beslissing past bij je diagnose en de opdracht die je kreeg, gebruik daarbij indien relevant de wetgeving en maak duidelijk dat het een transparante beslissing is.

Handelen

- Was je handelen resultaatgericht, juridisch verdedigbaar en relevant voor de organisatie?
- Past je handelen bij je beslissing en was het qua taal en vorm aan de maat voor HBO-bachelor niveau?
- Is je handelen planmatig, omgevingsbewust, integer en conform de richtlijnen van de organisatie?
- Is je handelen controleerbaar en navolgbaar? Volgt je conclusie logisch uit eerder genomen beslissingen?
- Hoe zelfstandig heb je gewerkt bij het uitvoeren van het onderzoek?

Resultaat: geef een beschrijving van het resultaat dat je hebt behaald

Het resultaat is het uiteindelijke beroepsproduct dat je oplevert. Geef aan of je het vereiste resultaat bereikt hebt. Waarom wel/ niet?

- In hoeverre is het product relevant voor de praktijk?

Reflectie: reflecteer op je handelen

- Heb je het plan dat je oorspronkelijk voor ogen had kunnen volgen? Leg uit waarom wel of niet.
- In hoeverre heb je de vraagstelling kunnen beantwoorden? Zo nee, waarom niet?
- Welke moeilijkheden ben je tegengekomen bij het maken van het beroepsproduct/ tijdens de stage en wat zijn jouw belangrijkste leerpunten? Betrek hierbij de ontvangen feedback.

Transfer

- Wat zou je – op basis van voorgaande reflectie - in een nieuwe overeenkomstige situatie anders/ beter doen?
- Waarom zou je dat anders/ beter doen? En hoe?
- Heeft zich een dergelijk nieuwe situatie al voorgedaan? En zo ja, hoe heb je die verbetering dan gedemonstreerd?

Doormiddel van het voeren van de verschillende gesprekken en een kritische blik te werpen op wat er precies gevraagd wordt, zijn er diverse vragen weggelaten waardoor de verantwoording van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode een stuk korter zou kunnen. Deze verandering zou de verantwoording aan de hand van de STARRT-Methode een stuk gebruikersvriendelijk kunnen maken. We hebben besloten om bij de A(ctie) niets te veranderen. Het aantonen dat de HBO-Rechten competenties: onderzoeken, diagnosticeren, beslissen en handelen zijn de basis van een HBO-jurist. Deze zullen dan ook goed moeten worden verantwoord.

Vormvereisten voor de STARRT-Methode

Tevens blijkt dat er veel verschillen zijn in de lengte van de STARTT-verantwoordingsverslagen. Daarom stellen wij voor om bovenstaande vragen te beantwoorden is een verslag van maximaal 10 pagina's. Het aantal pagina's is herzien naar aanleiding van de verkregen feedback. Docenten, professionals en studenten zijn van mening dat de nieuwe wijze van verantwoording kort en bondig moet zijn. En deze niet langer moet zijn dan nodig.

Een mondeling assessment

Omdat bovenstaande misschien te weinig inhoudelijk weergeeft wat student heeft gedaan willen wij een mondeling assessment toevoegen. Het mondeling assessment moet niet worden gezien als een verzwarend van de beoordeling of een extra belasting. Dit moet juist gezien worden als een mogelijkheid om te laten zien dat je de competenties beheerst en je schriftelijke vaardigheden verder toe te lichten. Met het oog op de ontwikkeling van Artificial Intelligence is een mondelinge verantwoording ook betrouwbaarder voor docenten om te controleren of studenten de competenties beheersen.

In dit assessment kan de student zijn of haar mondelinge vaardigheden bewijzen. Het zowel schriftelijk als mondeling onderbouwen van het al dan niet beheersen van de competenties verhoogt ook de betrouwbaarheid van de toets. Het assessment krijgt dan de vorm van een criteriumgericht interview, waarbij het portfolio de basis vormt waarop in het gesprek doorggevraagd kan worden. Tevens geeft dit de mogelijkheid voor docenten om onduidelijkheden op te helderen. Ten slotte heeft het als voordeel dat studenten minder lang bezig zijn met het verantwoorden van de competenties in de vorm van een verslag. De tijd die niet wordt besteed aan het maken van een verantwoordingsverslag kunnen andere vaardigheden worden geoefend bijvoorbeeld door het uitvoeren van stagewerkzaamheden.

De praktische uitvoerbaarheid van een mondeling assessment is ook van belang. Echter omdat de STARRT-Methode verkort wordt is er minder tijd nodig om deze te controleren. Tevens vinden wij het toch belangrijk om de optie van een mondeling assessment te benoemen gezien de gesprekken die wij hebben gevoerd met zowel docenten, professionals en studenten.

Bronnen- en literatuurlijst

Boeken

Van Schaaijk, 2019

G.A.F.M. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom juridisch 2019.

Interne bronnen Hogeschool Zuyd

Beoordelingsformulier eindniveau 2023-2024

Moduleboek Stage leerjaar 4 Hogeschool Zuyd, Bijlag 5: Beoordelingsformulier eindniveau, Sittard: 2023-2024.

Moduleboek Hogeschool Zuyd 2021-2022

Auteur: A. Heuts revisie door: B. Schallenberg-Jongen en C. Hocks, *Moduleboek Stage leerjaar 4 Hogeschool Zuyd*, Sittard: 2021-2022.

Moduleboek Hogeschool Zuyd 2023-2024

Auteur: A. Heuts revisie door: B. Schallenberg-Jongen en B. Gubbels, *Moduleboek Stage leerjaar 4 Hogeschool Zuyd*, Sittard: 2023-2024.

Onlinebronnen

Europass Diplomasupplement, europass.nl.

Geraadpleegd op 7 juni 2024

Tijdschrift

Mittendorff en Pullen in: *openjournals.nl* 2023

K. Mittendorff en A. Pullen, in: *openjournals.nl* (*Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*), Reflectie binnen technische hbo-opleidingen: Ervaringen en behoeften van studenten en docenten, pagina 337. Gepubliceerd op: 27 december 2023.

Wet- en regelgeving

De Onderwijs- en examenregeling (OER)

Artikel 2.2 Onderwijs- en examenregeling

Artikel 3.1 Onderwijs- en examenregeling

Artikel 4.7.3. Onderwijs- en examenregeling

Artikel 6.1 Onderwijs- en examenregeling

Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel (LOO)

Pagina 8 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Hoofdstuk 3.1 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Hoofdstuk 3.2 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Bijlage 1 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Bijlage 3 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Bijlage 6 Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Artikel 7.13 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Artikel 7.14 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Bijlagen

Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met docenten

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent A:

Wij hebben per e-mail de vragen naar docent A gestuurd. Hieronder ziet u de zienswijze van docent A.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de STARRT-Methode?	Als deze goed wordt toegepast, is dit een waardevol middel om te laten zien wat je op stage hebt gedaan of bij het maken van een (beroeps)product. Ik snap dat het soms als mosterd na de maaltijd voelt voor studenten, maar voor ons als docenten is het noodzakelijk om 'een kijkje in jullie hoofd te krijgen'. We zien jullie in 10, 20 of 30 stageweken maar 2 of 3 keer op de stagelocatie en hebben tussendoor enkele keren contact. Jullie zijn echter 40 uur per week bezig met je stage. Om ons te laten zien wat je hebt gedaan en waarom dat aantoont dat je de competenties beheerst, is het nodig dat je dit aan het papier toevertrouwt. Dat kan op veel verschillende manieren, maar wij hebben er als opleiding voor gekozen om dat via de STARRT-Methode te laten doen.
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode?	De competenties passen prima in dit model. Je kunt het model daarom gebruiken voor de competentieverantwoording.
Waarom wordt de STARRT-Methode door Hogeschool Zuyd gehanteerd?	Dat antwoord moet ik je schuldig blijven.
Tegen welke punten loopt u aan tijdens het controleren van de STARRT-Methode?	Soms wordt het gezien als een invuloefening. Zie het als het uitgelezen moment om 'over jezelf op te scheppen'. Je kunt in de verantwoording goed laten zien wat je op stage goed deed, hoe gevarieerd je werkzaamheden waren en waar je stagebegeleider erg tevreden over was. Daarnaast moet je daar ook laten zien hoe je het onderzoek aangepakt hebt. Blijf niet hangen in algemeenheden of cirkelredeneringen, maar wordt concreet. Aan de hand van jouw verantwoording moet ik je onderzoek over kunnen doen.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag anders willen zien?	N.v.t.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent B:

Wij hebben per e-mail de vragen aan docent B voorgelegd. Hieronder ziet u de zienswijze van docent B.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de STARRT-Methode?	De STARRT-Methode is een methode die studenten ertoe aanzet om niet (alleen) in abstracte termen over de competenties (en hun beheersing hiervan) na te denken, maar aan de hand van een concrete situatie (S) – meestal is dit (in elk geval) de stage waarbij de stageplaats met een concreet (juridisch) praktijkprobleem blijkt te zitten – en de stagiair een beroepsproduct bedenkt die een bijdrage kan leveren aan de oplossing van dit (juridische) praktijkprobleem. Dit lijkt mij ook de belangrijkste reden te zijn waarom voor de STARRT-Methode is gekozen (binnen onze specifieke opleiding, maar natuurlijk ook breder). Wat mij betreft zijn de beste STARRT-verantwoordingen overigens deze die getuigen van zowel voldoende ‘abstract inzicht’ in de competenties (wat is nu eigenlijk de kern van een bepaalde competentie) als van een voldoende concrete beschrijving (‘ik ben op zoek gegaan naar allerlei rechtsbronnen’ is natuurlijk op zich genomen veel te vaag – het dient uit het portfolio voldoende duidelijk te worden naar welke rechtsbronnen is gezocht, hoe precies is gezocht – welke juridische databanken, welke zoektermen, welke selectie en waarom etc.)
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode?	M.i. is het op zich heel goed, dat studenten vanuit een concrete situatie (S) en taak (T) kunnen vertrekken, zodat (althans in principe) ook de beschrijving van (de beheersing van de) competenties voldoende concreet kan worden gemaakt (zoals jullie weten, geschiedt dit bij de A).
Waarom wordt de STARRT-Methode door Hogeschool Zuyd gehanteerd?	Competenties kunnen worden gezien als een samenspel van kennis, houding en vaardigheden. Je kunt dit m.i. een beetje contrasteren met universitaire studies waar traditioneel wat eenzijdiger de nadruk op kennis (en inzicht) verwerving wordt gelegd. Overigens moet je dit verschil zeker niet overdrijven: zo wordt ook bij universitaire studies natuurlijk aandacht besteed aan allerlei vaardigheden (en op het juridische vlak is bij universiteiten bovendien tegenwoordig veel te doen over de <i>T-shaped lawyer</i>) en natuurlijk bevatten ook de competenties een belangrijke kenniscomponent. Onze opleiding heeft enige tijd flink wat competenties gekend (ik dacht zelfs een stuk of 12), maar dit is jaren geleden teruggebracht tot 4. Zoals bekend zijn dit bij ons: onderzoeken, diagnosticeren, beslissen en handelen.
Tegen welke punten loopt u aan tijdens het controleren van de STARRT-Methode?	Er zijn ook zaken m.b.t. de STARRT-verantwoording nu die wellicht (wat anders zouden kunnen. Zo is er momenteel relatief veel aandacht voor het beroepsproduct (en het bijbehorende praktijkgerichte onderzoek) en wat minder voor de stage in brede zin. Dit is vanuit de ‘beoordeelbaarheid’ m.i. heel goed te begrijpen (stagebegeleiders zijn geen examinatoren), maar het functioneren van de student in de stage

	<p>in de breedte is zodoende wat minder zichtbaar in het portfolio (en in de beoordeling). Dit heeft overigens niet noodzakelijkerwijs met de STARRT-verantwoording op zich te maken. Er zou bijv. ‘per situatie’ een STARRT-model kunnen worden gemaakt (sommige studenten doen dit ook – zij passen de STARRT-Methode dan zowel toe op het beroepsproduct (met het bijbehorende praktijkgerichte juridische onderzoek) als ook nog eens een keer op een (of enkele) andere situatie(s) in de stage.</p> <p>Zelf vind ik het verder lastig, wanneer een student een beroepsproduct met onderzoeks-verantwoording aanlevert, maar de onderzoeks-verantwoording geen duidelijke vorm heeft. Om dit te voorkomen, raad ik studenten gewoonlijk aan het begin van de stage aan hun onderbouwende onderzoek in de herkenbare vorm van een PJO-rapport te gieten – met deze vorm zijn studenten immers bekend en het geeft m.i. een duidelijke structuur aan het onderzoek (zowel methodologisch als wat betreft de opbouw van het onderzoek in inleiding met o.a. introductie en analyse praktijkprobleem, centrale onderzoeksvraag en deelvragen, methodologische verantwoording; middendeel met beantwoording deelvragen; conclusie; lijst met gebruikte bronnen). Dit maakt het vervolgens ook heel wat eenvoudiger om te beoordelen of bepaalde competenties in voldoende mate zijn aangetoond. Nadeel hierbij kan wel zijn, dat studenten soms bepaalde zaken twee keer op moeten schrijven (d.w.z. zowel in het STARRT-model als in de onderzoeks-verantwoording), maar dit lijkt me toch altijd beter, dan dat competenties niet overtuigend worden aangetoond.</p> <p>Daarnaast zijn er ook nog kleinere aanpassingen denkbaar (bijv. dat het nog duidelijker wordt wat welke competentie precies inhoudt – al is gebleken, dat dit erg lastig is, aangezien de verschillende competenties als het ware in elkaar overlopen).</p>
<p>Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag anders willen zien?</p>	<p>Zoals jullie wellicht hebben begrepen, vind ik de huidige combinatie: competenties, portfolio met STARRT-verantwoording en bewijsmateriaal w.o. in elk geval het beroepsproduct (met bijbehorend praktijkgericht juridisch onderzoek) in essentie een gelukkige combinatie - en in veel opzichten een (heel) grote verbetering ten opzichte van de situatie, waarin er nog met heel veel competenties en nog niet met de STARRT-verantwoording en met een beroepsproduct (met bijbehorend praktijkgericht juridisch onderzoek) werd gewerkt. Hopelijk is tegelijkertijd ook duidelijk, dat er wat mij betreft nog verder aan deze combinatie zou kunnen (c.q. zou mogen) worden gesleuteld.</p>

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent C:

Dit interview is in persoon afgenomen. Hieronder ziet u de zienswijze in de vorm van een gespreksverslag.

Docent C beoordeelt geen stagiaires en afstudeerders, deze docent is onderwijskundige binnen de opleiding. De docent ontwerpt samen met de andere docenten een curriculum. Deze docent kan niet spreken vanuit de zienswijze als een corrector. Samen met het docententeam pakken ze drie keer per jaar een geanonimiseerd stuk erbij en gaan hierover in discussie, dit noemen ze

kalibreersessies. Kalibreersessies worden gehouden met alle docenten. Alle input daarvan wordt ter discussie gebracht. Er worden wel veranderingen doorgevoerd aan de hand van de kalibreersessies.

De complexiteit tijdens het kalibreren duikt vooral op als de student het niet goed opschrijft, het is dan moeilijk te beoordelen wat een student daadwerkelijk in huis heeft aan de hand van het verslag.

“Binnen het HBO ben je vrij. Er is een Landelijk profiel voor hbo-juristen. Alle juridische opleidingen moeten in Nederland hieraan voldoen. Als opleiding heb je de vrijheid om keuzes hierin te maken. Eens op de zes jaar wordt getoetst of je als opleiding aan deze maatstaf voldoet.”

“Ik ben heel blij met de STARRT-Methode, omdat je heel gestructureerd kan terugkijken naar een student. Bij juristen is dat heel erg anders dan bij een verpleegkundige. We doen iets waar we niet live bij kunnen meekijken. De STARRT-Methode is een manier die je laat terugkijken wat je nu precies gedaan hebt.”

“Tot nu toe hebben wij als docenten er niet voor gekozen om een assessment toe te voegen, omdat je die student al gedurende de gehele stage volgt. Je hebt hopelijk al een redelijk beeld gekregen over hoe die student functioneert. Ik probeer persoonlijk gaandeweg al te kijken hoe een student handelt, daar wil je zicht op krijgen. Het zijn afwegingen die gemaakt moeten worden. Wellicht kan het wel worden verwezenlijkt in de toekomst.”

“Het is op papier soms niet duidelijk of de student de competenties wel heeft aangetoond. Het is om die reden daarom ook te overwegen om een mondeling gesprek toe te voegen. Het moet wel schriftelijk en mondeling. Het is belangrijk dat je je zowel schriftelijk als mondeling kan verantwoorden, aan de hand van de STARRT-Methode, of je je competenties beheerst. Schrijfvaardigheid is ook heel belangrijk.”

“Artificiële Intelligentie is natuurlijk heel opkomend, vooral onder de studenten. Aan de hand van een gesprek kan dan alsnog geverifieerd worden of de student daadwerkelijk de competenties beheerst.

Het aanvullend assessment zou dan als vervanging van de eindevaluatie kunnen dienen anders is het dubbel op.”

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent D:

Dit interview is in persoon afgenomen. Hieronder ziet u de zienswijze in de vorm van een gespreksverslag.

Docent D is een onderwijzeres binnen de opleiding. Daarnaast is docent D ook lid van de examencommissie. D is van mening dat het docenten nog niet helemaal lukt om de STARRT-Methode duidelijk genoeg te maken voor studenten, ondanks de PO lessen. Wat nou wordt verwacht van de student en wat betekenen de letters blijkt niet altijd even duidelijk te zijn. Docent C is wel van mening dat de methode een handig middel is voor de stages. Voor de andere blokken is de methode iets minder relevant.

Ook gaf zij aan dat bij het nakijken sneller gelijk naar de laatste paar letters wordt gekeken in plaats van de eerste paar letters. Diagnosticeren en beslissen wordt als lastig ervaren. Onderzoeken en handelen blijken vaak duidelijkere competenties te zijn. Docent D heeft ook met tweedejaars

studenten gesproken over de STARRT-Methode en zij gaven aan dat er ontzettend veel overlap in de STARRT-Methode zit. Een verkorte versie is ook minder nakijk werk voor de docenten.

Docent D geeft aan over de toetsing van de methode dat zij niet tegen de STARRT-Methode is maar met het oog op AI is een verdedigingsgesprek of een presentatie beter. De meeste studenten voldoen aan de competenties maar op papier lijkt dit niet zo te zijn. Situatie en Taak heeft veel overlapping dus die zou zichzelf inkorten en meer de nadruk leggen op de andere competenties.

Waarom de STARRT-Methode wordt gehanteerd wist zij niet precies. Wel gaf zij aan dat er in het verleden een heel moeilijk verantwoordingsverslag was, dit was ongeveer 10 jaar geleden. Dat verslag was zo moeilijk dat de STARRT-Methode door mevrouw Heuts is bedacht als ‘nieuwe’ manier van het verantwoorden van de competenties.

Waar docent D tegen aan loopt is dat zij in een verslag vooral aan het zoeken is waar de competenties staan. Vaak wordt het door elkaar gehaald in het verslag. Zij geeft aan dat dit iets is wat docenten aan moeten pakken. Het formulier zorgt voor herhaling dus dit is ook iets waartegen aan wordt gelopen.

Concluderend stelt D dat zij het eens is met de methode maar dat deze veel makkelijker zou kunnen. Een kortere methode met een bijbehorend gesprek zou voorkeur hebben, zeker met het oog op de toekomst met Artificial Intelligence. Zij gaf aan dat Gubbels hier al mee bezig is binnen de opleiding.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent E:

Wij hebben per e-mail de vragen aan docent E voorgelegd. Hieronder ziet u de zienswijze van docent E.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de STARRT-Methode?	De STARRT-Methode is een prima methode om te reflecteren op het handelen gedurende de uitvoering van de stagewerkzaamheden en de werkzaamheden aan het beroepsproduct. Op deze wijze kunnen bij een correcte toepassing van de STARRT-Methode de HBO-Rechten competenties adequaat worden verantwoord.
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode?	De competenties kunnen bij correcte toepassing van de STARRT-Methode naar mijn mening goed worden getoetst. Feiten, oorzaken en gevolgen komen zo helder en gestructureerd aan bod. Het hangt uiteraard af van de correcte toepassing van de STARRT-Methode, maar de opzet daarvan en de gehanteerde structuur nodigen wel uit tot een goed onderbouwde reflectie op eigen handelen.
Waarom wordt de STARRT-Methode door Hogeschool Zuyd gehanteerd?	Dat is mij helaas niet bekend.

Tegen welke punten loopt u aan tijdens het controleren van de STARRT-Methode?	Als degene die de STARRT-Methode heeft ingevuld daarbij niet zorgvuldig is geweest en de lezer niet meeneemt in zijn of haar gedachtegang dan is deze methode niet effectief. Er dienen degelijk onderbouwde argumenten te worden gebruikt waardoor het goed te verantwoorden is. Algemene stukken tekst, te weinig tekst en stellingen zoals “het onderzoek is goed, omdat het goed is” dragen niet veel bij aan een zorgvuldige en goede STARRT-verantwoording.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag anders willen zien?	Ik ben het eens met de huidige vorm van toetsing. Wat hierbij ondersteunend kan werken, is het oefenen daarmee tijdens het onderwijs. Dat is inmiddels al het geval bij de PO-lijn in leerjaar 1 en 2. Wat hierbij wel relevant is om studenten ook duidelijk te maken aan de hand van voorbeelden wat de meerwaarde is van deze methode. Deze meerwaarde is niet alleen bij de toetsing van de HBO-Rechten competenties gedurende de opleiding, maar kan ook bijvoorbeeld worden gebruikt tijdens sollicitatiegesprekken om aan te tonen dat je bepaalde kennis en vaardigheden bezit.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent F:

Wij hebben per e-mail de vragen aan docent E voorgelegd. Hieronder ziet u de zienswijze van docent F.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de STARRT-Methode?	Ik vind de methode goed bruikbaar: hij bevat alle elementen die nodig zijn om voldoende informatie te verkrijgen zodat een inschatting van vaardigheden/competenties gemaakt kan worden.
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode?	Prima. Ik ben geen expert op het gebied van dergelijke methoden. Wellicht zijn er ook andere wegen die naar Rome leiden.
Waarom wordt de STARRT-Methode door Hogeschool Zuyd gehanteerd?	Ik ben niet betrokken geweest bij de keuze voor deze methode. Ik heb derhalve geen inzicht in de argumenten die er waren om deze methode te gebruiken. De keuze an sich vind ik niet vreemd omdat ik de methode geschikt vind.
Tegen welke punten loopt u aan tijdens het controleren van de STARRT-Methode?	Ik neem aan dat je het controleren van de uitwerking van de methode bedoelt. Als ik ergens tegenaan loop is het meestal dat de uitwerking van studenten bij de Actie te summier is of de uitwerkingen van de verschillende stappen niet goed op elkaar aansluiten.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag anders willen zien?	N.v.t.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met docent G:

Docent G is coördinator van jaar 1. De T in de STARRT-Methode wordt dan nog uitgesloten omdat er geen praktijk is. Het hoort bij het HBO dat je je handelen kan verantwoorden en dat je moet leren hoe je dat doet.

De docenten willen naar eindgesprekken toe ook uit het oogpunt vanuit AI, je wilt dat natuurlijk wat je toetst dat dat vanuit de student zelf komt. De docent kan zich voorstellen dat dat nu ook een goed idee is. Het is gewoon zo dat iedereen er anders naar kijkt. De docent in zijn voor een eindgesprek.

Het blijft lastig om dat op een lijn te krijgen. Het gaat niet om wat je hebt gedaan maar om je eindniveau. Een beroepsproduct dat niet zo goed is, maar wel bewezen dat die hele goede dingen in een stage had gedaan, moet ook volstaan.

De docent zou zelf niet tegen een eindgesprek zijn. De stage wordt beoordeeld en op het moment dat er niet duidelijk wordt wat een student heeft gedaan dan heb je de stage als aanvulling, dat zie je niet terug in het portfolio.

De docent vond wel dat de STARRT-Methode beter was ingevuld door studenten dan die van vorig jaar. Het is wel de vraag of dit beknopt kan. De docent kijkt vooral naar de A. De R leest de docent, maar het resultaat zie je naar aanleiding van de stage. De docent vraagt zich vooral af of al die letters zo uitgebreid moeten, maar in plaats daarvan de student zich toespits op de A.

Het is wel belangrijk, dat indien er eindgesprekken komen, dat er een goede verslaglegging inzit voor de verantwoording naar buitenaf.

Wat vindt u van de STARRT-Methode?

Het is een goed methode en een van de weinige methode die goed functioneert. Je moet wel studenten leren hoe ze dat doen. 20 pagina's zijn wel niet nodig, maar of je dat goed kan handhaven is bedenkelijk. De docent is wel een voorstander van een eindgesprek, vooral voor de open eindjes te voorzien. Hiervoor waren er wel eindgesprekken. De eindgesprekken zijn gestopt, omdat afstuderen veranderd is. In het verleden liep je alleen stage in jaar 3. Het zou helemaal mooi zijn als de stagebegeleider erbij betrokken is. Het is moeilijk te verwezenlijken, omdat het werkveld super divers is. Appels met peren vergelijken, maar de lat is hetzelfde. Heel moeilijk op te lossen. Als de werkplek goedgekeurd is maar achteraf niet genoeg blijkt te zijn.

De vragen zijn niet altijd helpend en hebben een overlap. De docent is een voorstander om de vragen eruit te halen. Andere letters minder aandacht aan geven en de nadruk op de A leggen. De S en de T hebben veel herhaling. Het is ook een leuke afsluiting als er een eindgesprek zou plaatsvinden.

Als alles herleidbaar is, is dat het voornaamste. Als er echt twijfel is dan kan je naar de tweede corrector gaan. Eigenlijk loop ik daar niet tegen aan. Je kijkt naar het totaalplaatje. Het is een belangrijk document maar niet het voornaamste middel, je moet naar de hele stage kijken.

Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met professionals

Gespreksverslag aan de hand van het interview met stagebegeleider A:

Er is een gesprek gevoerd met een stagebegeleider. Gedurende de afstudeerstage van student heeft de stagebegeleider in nauwe betrekking gestaan bij het uitvoeren van de werkzaamheden, deze mening is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Praktijkbegeleider snapt dat reflectie een onderdeel moet zijn van het afstuderen en een belangrijk onderdeel is om te oordelen of student voldoet aan het eindniveau. Echter de manier waarop dit wordt gedaan lijdt tot veel administratief werk dat theoretisch en niet praktijkgericht is.
Hoe denkt u dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Doordat het verslag aan de hand van de STARRT-Methode zo lang is, is het heel theoretisch wat afdoet aan het praktijkgericht onderwijs. Als oplossing hiervoor lijkt het mij verstandig om de STARRT-Methode aan te passen en de input van dit verslag terug te koppelen in een gesprek.
Welke competenties of vaardigheden vindt u belangrijk voor een HBO-jurist?	Praktijkbegeleider is van mening dat de huidige competenties die aangetoond worden wel van belang zijn voor een HBO-Jurist echter mist hij de toetsing van de communicatieve vaardigheden van studenten. Een student kan namelijk juridisch inhoudelijk heel sterk zijn echter als hij of zij dit communicatief niet goed kan overbrengen is dit een grote valkuil.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag willen zien?	Praktijkbegeleider stelt als alternatief voor een hoofdstuk in het beroepsproduct toe te voegen met een kortere reflectie (maximaal 5 pagina's) welke als input dient voor een afrondend gesprek (een assessment). Door dit gesprek zou de toetsing van de competenties ook praktijkgerichter zijn en beter passen bij de opleiding.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met stagebegeleider B:

Er is een gesprek gevoerd met stagebegeleider B verder te noemen B. Gedurende de afstudeerstage van student heeft de stagebegeleider in nauwe betrekking gestaan bij het uitvoeren van de werkzaamheden, deze mening is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Praktijkbegeleider geeft aan dat de STARRT-Methode een zeer effectieve manier is om een juridisch vraagstuk te benaderen en volledig uit te werken. Volgens praktijkbegeleider biedt het studenten de mogelijkheid op het probleem vanuit alle aspecten te bekijken en stap voor stap tot een analyse en aanpak te komen. Praktijkbegeleider geeft aan dat er kanttekeningen zijn bij deze methode. De STARRT-Methode is in de praktijk vaak omslachtig. De STARRT-Methode geeft een te theoretische benadering van problemen die soms ook praktisch en doelgericht moeten worden opgelost. Daarnaast is het van belang dat men bij deze benadering niet alleen vanuit het eigen standpunt moet kijken, maar ook de belangen van andere betrokkenen in acht moet nemen. Er is een risico dat men te snel in een juridische discussie belandt, terwijl

	bemiddeling of andere praktische oplossingen mogelijk zijn. De kracht van HBO-juristen ligt juist in een meer "hands on" aanpak.
Hoe denkt u dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	De toetsing kan verbeterd worden door te toetsen of naast de juridische aanpak, de praktische aanpak in het belang van alle betrokkene goed in acht wordt genomen. Dit zou kunnen doormiddel van een gesprek over casussen tijdens stagetijd. Uit deze gesprekken blijkt hoe de mondelinge communicatie is. Uit bewijsstukken blijkt het niveau van de schriftelijke communicatie. Hierbij moet gelet worden op belangen van alle partijen.
Welke competenties of vaardigheden vindt u belangrijk voor een HBO-jurist?	De volgende competenties zijn volgens de praktijkbegeleider van belang: juridisch analytisch vermogen, doelgerichte en praktijk aanpak en (mondelinge) communicatie.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag willen zien?	Over het algemeen is stagebegeleider B van mening dat de STARRT-Methode een goede manier is om een juridisch vraagstuk te analyseren en tot een goede oplossing te komen. Een minpunt is wel dat de STARRT-Methode langdradig is. Een optie zou zijn een mondeling gesprek naast het verantwoordingsverslag aan de van de STARRT-Methode.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met stagebegeleider C:

Er is een gesprek gevoerd met stagebegeleider C, verder te noemen C. Gedurende de afstudeerstage van student heeft de stagebegeleider in nauwe betrekking gestaan bij het uitvoeren van de werkzaamheden, deze mening is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Praktijkbegeleider is van menig dat de huidige vorm van toetsing van de competenties niet praktijk of student gericht is. Praktijkbegeleider vindt het een onpersoonlijke methode wat te veel tijd kost.
Hoe denkt u dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Deze toetsing kan op een andere manier veel persoonlijker en studentgerichter. Wel vindt praktijkbegeleider het een goed concept dat je aan het denken wordt gezet over je professionele ontwikkelingen. Aan de hand van de STARRT-Methode ontstaat er het gevoel dat er weinig vertrouwen en geloof ligt bij de werkwijze en juridische kennis van de studenten. De toetsing zou verbeterd kunnen worden als het wat persoonlijker en concreter gemaakt zou worden. Meer aandacht voor persoonlijke leerdoelen uit je stageplan en hoe je hieraan gewerkt hebt. De vorm van toetsing kan doelgerichter!
Welke competenties of vaardigheden vindt u belangrijk voor een HBO-jurist?	Praktijkbegeleider gaf aan dat de volgende competenties van belang zijn; juridische kennis, de wetenschap over hoe het recht functioneert, een juridisch jargon voor schriftelijke en mondeling communicatie, analytisch denken, representativiteit en presentatie skills. Aan deze onderwerpen mag vanuit Hogeschool Zuyd meer aandacht aan worden besteed. Ook worden er te veel randzaken werden meegenomen, de verantwoording van je professionele ontwikkeling is op deze manier te

	groot. De studenten volgen een studie rechten, niet een studie verantwoording.
Indien u het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou u het dan wel graag willen zien?	<p>Ook is praktijkbegeleider van mening dat de studenten tijdens zijn/haar stage te veel bezig moeten zijn met school. Laat een stage een stage zijn en laat de studenten leren van de praktijk. Een onderzoek met een verantwoording zijn niet verkeerd, maar de hoeveelheid is buiten proportie.</p> <p>Een stage gaat over het praktijkleven, leg hier de aandacht en vraag niet te veel van de studenten. Om dit te veranderen moet de school de teugels loslaten en de stage instellingen meer vertrouwen geven.</p> <p>Praktijkbegeleider gaf aan dat een mondeling gesprek veel persoonlijker en persoonsgerichter kan zijn.</p>

Gespreksverslagen aan de hand van de interviews met studenten

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student A:

Er is een gesprek gevoerd met student A, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	<p>Student vindt dat de STARRT-Methode een omslachtige manier is om de competenties te verantwoorden. Student vindt dat een deel van de STARRT-Methode niet aansluit op het bewijzen dat je de vier HBO-Rechten competenties beheerst. De S(ituatie) waarin een situatieschets moet worden weergegeven is nogal een open deur indien het je stagewerkzaamheden betreft. Je krijgt namelijk een opdracht van je stagebegeleider c.q. een cliënt. Tevens duurt het maken van het verantwoordingsverslag aan de hand van de STARRT-Methode lang en weegt het zwaar mee in de beoordeling.</p> <p>Student is van mening dat je op basis van bronnen al goed kan beoordelen of je onderzoek en werkzaamheden aan het vereiste niveau voldoen. Je valt bij het maken van de STARRT-Methode veel in herhaling, en verwijzen naar voorgaande stukken in je STARRT-Methode is niet gewenst c.q. voldoende. De STARRT-Methode volgt niet logisch aan de hand van je werkzaamheden. Je moet je werkzaamheden, stuk, voor stuk los benoemen om het voldoende concreet te maken voor een voldoende beoordeling. Tevens hierdoor wordt het erg langdradig.</p>
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Student is van mening dat er sprake moet zijn van een reflectie. Vanuit de literatuurlijst moet duidelijk zijn dat de relevante bronnen voldoende diepgang hebben en betrouwbaar zijn. In de STARRT-Methode zijn een aantal vragen overbodig of nogal een open deur, daarom lijkt soms dat je een verhaal aan het schrijven bent dat weinig terugkoppelt op de praktijk. Tevens overlappen de diagnose en oplossing vaak.

Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Student het van belang om de 4 HBO-Rechten competenties aan te houden en te blijven reflecteren. Echter met betrekking tot de R(eflectie) wordt de vraag gesteld of je de Nederlandse taal zowel mondeling als schriftelijk beheerst. Schriftelijke vaardigheden zijn eerder getoetst doormiddel van de Hogeschool Taaltoets en je beroepsproduct dat je inlevert. Tevens kan aan de hand van de STARRT-Methode je mondelinge vaardigheden door je stagedocent niet worden beoordeeld. Hij gaf aan dat het praktischer zou zijn als er rekening wordt gehouden met het rechtsgebied bij het toedelen van de stagedocent. Hij gaf aan dat bij een stage waar een stagedocent geen kennis heeft van het rechtsgebied/rechtspraktijk de STARRT-verantwoording veel langer moet worden gemaakt.
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Student adviseert dat een nieuwe reflectiemethode meer moet aansluiten op het werkveld van een HBO-jurist. Ook moet er rekening gehouden worden met de wensen van de praktijk. Ook adviseert student om de S(ituatie) en T(aak) samen te voegen en korter te maken en om de R(eflectie) en T(ransfer) samen te voegen. Een mondelinge verantwoording naast een reflectieverslag zou al een stap in de juiste richting zijn.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student B:

Er is een gesprek gevoerd met student B, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARRT-Methode?	Student vindt de toetsing van de STARRT-Methode goed, echter vindt geïnterviewde dat er door beantwoording van alle vragen die horen bij de STARRT-Methode dat er veel sprake is van herhaling.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Student is van mening dat er naast de STARRT-Methode het mondeling toetsen van de vaardigheden een goede oplossing zou zijn.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	De huidige competenties waarop getoetst worden vindt student belangrijk voor een HBO-jurist.
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Omdat de STARRT-Methode een heel (onnodig) lang verslag oplevert, ben je hier veel tijd aan kwijt. In de praktijk heeft student gemerkt dat praktijkbegeleiders het niet goed begrijpen waarom we dit moeten doen. Als oplossing is een mondeling assessment naast een STARRT-Methode wellicht een oplossing.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student C:

Student C, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Ik vind de STARRT-Methode niet heel handig om de competenties te toetsen.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Ik vind het vooral lastig om te bepalen wat onder welk kopje hoort. Vooral als je meerdere werkzaamheden moet verantwoorden, bijvoorbeeld je stagewerkzaamheden en je onderzoek.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik denk dat dit beter kan worden getoetst door middel van een mondeling gesprek. Bij een stage zou ook de stage-organisatie een verslagje kunnen maken, want zij kunnen dan ook aantonen dat je de competenties beheerst.
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Door een mondeling gesprek en een kort verslag met de belangrijkste punten. Ook een beter model zou handig zijn, omdat het model dat wij bij HBO Rechten gebruiken naar mijn idee niet voldoende handvatten biedt.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student D:

Student D, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Ik vind het over het algemeen een prima methode waarmee de HBO-rechten competenties aangetoond kunnen worden. Soms vind ik het wel veel schrijfwerk en altijd dezelfde opdracht.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Ik loop er tegenaan dat de methode te veel gekaderd is. Er is weinig ruimte voor een eigen inbreng.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik denk dat de HBO-Rechten competenties vaker aan de hand van een gesprek kunnen worden getoetst. Dit zou efficiënter werken.
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Ik denk dat er een goede mix moet bestaan tussen de STARRT-Methode en individuele gesprekken met de student. Het zou wellicht helpen als de STARRT-Methode minder kaders zou bevatten.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student E:

Student E, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Ik vind het soms lastig om schriftelijk alles vast te leggen en uit te leggen waarom jij voldoet aan de competenties. Hierdoor vind ik het geen fijne methode.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Het alles zo duidelijk en compleet mogelijk te omschrijven. Docenten verwachten dat je elke stap concreet kan uitwerken. Dit is best lastig om op papier te krijgen.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik denk dat dit beter getoetst kan worden door middel van een gesprek. Zo kan een student mondeling uitleggen waarom hij voldoet aan competenties etc. Dit lijkt mij veel gemakkelijker en fijner voor de docenten en de student!
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Zoals ik heb geantwoord bij vraag 3, zou ik het fijner vinden om een gesprek, wellicht een soort assessment, aan te gaan. De student kan zo beter in detail treden en wellicht aspecten beter verantwoorden.

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student F:

Student F, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	De STARTT-Methode vind ik een fijne methode om mijn competenties te verantwoorden. Alleen zijn er wel een aantal punten waar ik tegenaanloop tijdens het verantwoorden. (bij vraag 2 beschreven).
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Tijdens het verantwoorden van de HBO-competenties loop ik er voornamelijk tegenaan dat het voor mij niet duidelijk is wat er nu daadwerkelijk van mij wordt verwacht. Nu aan het einde van leerjaar vier heb ik verschillende docenten gehad met allen een anderen verwachting. Naar mijn mening liggen de docenten tijdens het beoordelen van onze STARRT-Methode niet op een lijn.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik ben van mening dat de HBO-competenties in de toekomst beter kunnen worden verantwoord tijdens een mondeling assessment. Dit biedt de studenten de mogelijkheid om makkelijker te verantwoorden dan zij de vier HBO-competenties beheersen. Daarnaast stelt het ook de beoordelaars om door te vragen voor meer diepgang op het moment dat hij/zij twijfelt over de beheersing.

Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Indien Zuyd in de toekomst gebruikt blijft maken van de STARTT-Methode lijkt hij mij verantwoord om de studenten hierin vanaf leerjaar 1 al te ondersteunen. Onder andere door het opnemen van verplichte vragen, die een handvat bieden bij het verantwoorden. Hierdoor weten de studenten al beter wat er van hen wordt verwacht. Daarnaast is het van belang dat iedere beoordelaar gelijk beoordeeld.
---	---

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student G:

Student G, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Ik vind het wat zonde van je tijd om zoveel moeite te steken in je verantwoording dat steeds op dezelfde manier ingevuld dient te worden.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	De competenties lijken soms zo erg op elkaar en lopen soms ook wat door elkaar heen. Dat maakt een splitsing daarvan wel lastiger.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik denk door bijvoorbeeld de docent of stagebegeleiding het te laten beoordelen.
Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Niet zoveel regels eraan vasthangen zodat je het als student wat meer persoonlijke draai kan geven

Gespreksverslag aan de hand van het interview met student H:

Student H, een vierdejaars student aan de opleiding HBO-Rechten hebben wij de vragen via een e-mail voorgelegd. De mening van studenten is van belang voor de uitvoering van ons onderzoek.

Vraag	Antwoord
Wat vind je van de toetsing van de competenties doormiddel van de STARTT-Methode?	Ik vind dat er veel te uitgebreid wordt gevraagd en er is niet altijd ruimte voor je eigen manier van omschrijven.
Hoe denk je dat de competenties van een HBO-jurist beter kunnen worden getoetst?	Een vergelijkbare verantwoording maar dan zonder de specifieke stappen waarin alleen bepaalde zaken naar voren mogen komen. Meer vrijheid bij het omschrijven van je competenties en werkwijze.
Welke competenties of vaardigheden vind jij belangrijk voor een HBO-jurist?	Ik vind bijna alle competenties uit de My-Boom belangrijk maar ik vind niet dat dat altijd letterlijk benoemd hoeft te worden, dat kan namelijk ook blijken uit je manier van werken of aanpak.

Indien je het niet eens bent met de huidige toetsing van de competenties, hoe zou je het dan wel graag willen zien?	Vind ik lastig om daar antwoord op te geven zonder me er helemaal in verdiept te hebben. Iets wat ik in ieder geval belangrijk vind is dat je meer vrijheid krijgt om uit te leggen hoe je jij iets ervaart i.p.v. alles volgens bepaalde stappen te doen. Ik vind ook niet dat je volledig moet kunnen worden afgerekend als je niet zo goed bent in het verantwoorden, uiteindelijk vind ik het product belangrijker.

Eigen mening groepsleden

Eigen mening Amber van Weersch

De STARRT-Methode is een effectieve manier om schriftelijke communicatie aan te tonen en te verbeteren. Door deze methode systematisch toe te passen, word je bewust van de stappen die je doorloopt bij het schrijven van bijvoorbeeld een juridisch stuk. Terugkijkend op mijn ervaringen met de STARRT-Methode in jaar 1, 2 en 3, kan ik concluderen dat het oefenen met deze methode zeer zinvol is geweest. Mijn gebruik van de STARRT-Methode voor mijn afstudeerwerk is veel beter dan in de voorgaande jaren. Toch heb ik gemerkt dat de vele herhalingen binnen de STARRT-Methode soms voor onduidelijkheid kunnen zorgen. Doordat er geen maximaal aantal pagina's is vastgesteld, zijn de verschillen tussen studenten groot.

Ik heb enkele ideeën voor een student- en docentvriendelijke manier om competenties aan te tonen en te beoordelen. Het is belangrijk om door te gaan met de STARRT-Methode en deze regelmatig te oefenen. Een goed idee zou zijn om een minimum- en maximaal aantal pagina's vast te stellen voor de STARRT-Methode. Bij voorkeur zou dit een verkorte variant zijn, aangevuld met een gesprek over de bewijsstukken en het onderzoek met de stagedocent en een tweede beoordelaar. Tijdens dit gesprek kun je je werkzaamheden en competenties toelichten. Hieruit blijkt of de student de benodigde competenties bezit. Mocht de STARRT-Methode niet voldoende uitgewerkt zijn, dan kan dit tijdens het gesprek worden aangevuld.

Het lijkt mij ook een goed idee om studenten duidelijke richtlijnen te geven over hoe de STARRT-Methode ingevuld dient te worden. Wellicht kan de methode zo worden aangepast dat het minder langdradig is en minder herhaling bevat.

Eigen mening Danaé Deliége

Ik vind de toetsing van de competenties goed en ook van belang voor het aantonen van ons (eind)niveau). Echter de STARRT-Methode verlangt veel herhaling om deze met een voldoende af te ronden. Tijdens het invullen van de STARRT-Methode heb ik het gevoel dat ik een heel lang onduidelijk verhaal produceer dat veel herhaling bevat. Nu begrijp ik (grotendeels) wat van mij verlangd wordt echter in eerdere jaren was de STARRT-Methode voor mij heel onduidelijk en vaag. Doordat er veel onduidelijkheid is weet ik niet over de STARRT-Methode de juiste manier is om ons (eind)niveau aan te tonen.

Ik zou zeker de STARTT-Methode (of iets vergelijkbaars) blijven hanteren echter is bijvoorbeeld een mondeling assessment ook een optie. Deze twee aspecten samen zouden de competenties

genoeg moeten bewijzen en hiermee kunnen onduidelijkheden in de STARRT-Methode worden toegelicht door de student.

Eigen mening Mats Houben

De STARRT-Methode is een effectieve manier om de competenties aan te tonen en te verbeteren. Door deze methode systematisch toe te passen, word je je bewust van de stappen die je doorloopt bij het schrijven van bijvoorbeeld een juridisch stuk. Als ik terugkijk op mijn ervaringen met de STARRT-Methode, kan ik concluderen dat het oefenen met deze methode zeer waardevol is geweest. Mijn gebruik van de STARRT-Methode voor mijn afstudeerwerk is veel beter dan in de voorgaande jaren.

Toch heb ik de afgelopen jaren gemerkt dat er in de STARRT-Methode vele herhalingen zitten en dat dit soms voor verwarring kan zorgen. Ook omdat er geen maximaal aantal pagina's is vastgesteld, zijn de verschillen tussen studenten groot.

Het is belangrijk om de STARRT-Methode te blijven gebruiken en regelmatig te oefenen. Een goed idee zou zijn om een minimum- en maximaal aantal pagina's vast te stellen voor de STARRT-Methode. Dit sluit ook aan op wat Amber heeft geschreven Bij voorkeur zou dit een verkorte variant zijn, aangevuld met een gesprek over de bewijsstukken en het onderzoek met de stagedocent en een tweede beoordelaar. Tijdens dit gesprek kun je je werkzaamheden en competenties toelichten, zodat duidelijk wordt of je over de benodigde competenties beschikt. Mocht de STARRT-Methode niet voldoende uitgewerkt zijn, dan kan dit tijdens het gesprek worden aangevuld.

Eigen mening Maud Schoonbrood

Ik vind het belangrijk dat de HBO-Rechten competenties worden getoetst. Dit is in eerste instantie de basis van hoe wij te werk gaan. Maar ik heb grote twijfels over de manier van toetsing aan de hand van de STARRT-Methode. Er komt veel herhaling voor en het is lastig om uiteindelijk te kunnen zeggen dat je er voldoende over hebt geschreven. De grens van voldaan en niet voldaan is er nauw, dit is mede door de onduidelijkheid over de manier van verantwoording. Ook vind ik het lastig om elke stap precies uit te leggen op papier. Ik denk dat er zeker ruimte is voor verandering. Als optie zou ik geven om een combinatie te maken van een verantwoordingformulier en een mondeling assessment. Op deze manier heb je een korte samenvatting in de vorm van een verantwoordingformulier en deze kun je verder toelichten in het assessment.

Eigen mening Rafke ten Wolde

Ik vind het persoonlijk belangrijk dat studenten leren schrijven, zeker in het juridisch werkveld. De STARRT-Methode is een goede manier voor de student om te kunnen groeien in zijn of haar schriftelijke communicatie. Echter, ben ik ook van mening dat de STARRT-Methode te uitgebreid is. De student besteedt hier vaak (te)veel tijd aan welke ik eerder zou investeren in stagewerkzaamheden of andere onderwijsactiviteiten. Verder heb ik gedurende de opleidingsjaren ook ontdekt dat studenten in herhaling treden bij het schrijven van de STARRT-Methode doordat de vragen dubbelop zijn.

Mijn verbetervoorstel zou zijn om de STARRT-Methode in te korten en een assessment te houden naast het inleveren van de verkorte STARRT-Methode. Op deze manier kan de student zowel zijn

schriftelijke als mondelinge communicatieve vaardigheden laten zien aan de opleiding. Tijdens het assessment worden dan vragen gesteld over de verantwoording zodat de student zichzelf kan toelichten in plaats van lappen tekst op te moeten schrijven. Mocht de student een minder goede mondelinge vaardigheid hebben, kan de student zich wel nog altijd 'schuilen' onder de verkorte STARRT-Methode. Zo'n assessment zal daarom niet nadelig zijn voor studenten die moeite hebben met het mondelinge aspect.

Eigen mening Sam Martens

De STARRT-Methode vind ik persoonlijk een goede methode om bewust te worden van bepaalde keuzes en werkprocessen bij het maken van een bepaald juridisch vraagstuk. Gaandeweg de jaren oefenen we dit tijdens de modules om hier steeds handiger in te worden. Dit zorgt voor een goed fundament voor het verantwoorden van de competenties. Hieraan zijn nagenoeg wel ook bepaalde nadelen aan verbonden. Wanneer voldoe je aan een bepaalde maatstaf waaraan de docenten kunnen toetsen of jij als student de competenties beheerst? Ervaring en ons lopende onderzoek hebben uitgewezen dat er eigenlijk niet een bepaalde maatstaf is waar je aan moet voldoen. Er zijn geen concrete vormvoorschriften van bijvoorbeeld aantal pagina's tot noodzakelijke onderwerpen die in het STARRT-formulier naar voren moeten komen.

Ik ben daarom ook van mening dat dit STARRT-formulier in een andere vorm gegoten moet worden. Ik denk dat een combinatie van een schriftelijke beknopte STARRT-Methode en een mondeling assessment als fundament kunnen dienen voor het aantonen van de beheersing van de competenties. Zo leer je als student om je schriftelijk te verantwoorden, maar dit ook mondeling kunt doen aan de hand van een assessment. Het zijn immers schriftelijke en mondelinge vaardigheden die je als jurist beiden moet bezitten.